

Maa- ja metsätalousministeriö

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI INVESTOINTITUEN KOHDENTAMISESTA

Viite: VN/5423/2020

Eläinsuojeluasiames edistää ja parantaa eläinten hyvinvointia seurannan, aloitteiden, ehdotusten, lausuntojen ja muun vaikuttamisen keinoin sekä tukee toimijoiden välistä yhteistyötä eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi. Eläinsuojeluasiamiehen tehtävänä on lausua eläinten hyvinvointiin vaikuttavista säädösehdotuksista. Pyydän maa- ja metsätalousministeriötä osoittamaan eläinten hyvinvointiin liittyvät lausuntopyynnöt jakelulistassa myös eläinsuojeluasiamiehelle. Ruokavirastoon lähetetyt lausuntopyynnöt eivät tavoita eläinsuojeluasiamiestä, joka on itsenäinen ja riippumaton viranomaisena.

2 § Rakentamisinvestointi

On hyvä, että tukea voidaan myöntää eläintuotantorakennuksen uudisrakentamiseen tai laajentamiseen vain, jos investoinnin toteuduttua rakennuksessa on asianmukainen varavoimajärjestelmä. Tämä on tärkeää eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi.

4 § Lypsy- ja nautakarjatalous

On kannatettavaa, että uuden lypsykarjapihatton rakentamisinvestointiin voidaan jatkossa tukea myöntää vain, jos pihatton yhteydessä on käytettävissä jaloittelutarha tai laidun. Tämä vastaa eläinten hyvinvointilain valmistelun yhteydessä tehtyä linjausta ja edistää ulkoilun järjestämistä lypsylehmille ja -hiehoille uusissa pihatoissa. Jaloittelutarhalle tulisi asettaa vähimmäisvaatimukset maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (405/2017). Jaloittelutarhalle tulisi määritellä vähimmäispinta-ala, jotta varmistetaan, että naudoilla on riittävän tilava jaloittelutarha käytettävissään.

Eläinten hyvinvointilakiesityksen mukaan uusien parsinavetoiden rakentaminen ja käyttöönotto kielletään, ja asetusluonnoksen säännös parsinavetan peruskorjauksen tukemisesta vastaa tätä kirjausta. On tärkeää huolehtia parsinavetoiden lypsylehmien ja -hiehojen säännöllisestä jaloittelusta myös sisäruokintakaudella liikkumisentarpeen toteutumisen mahdollistamiseksi. Eläinten hyvinvointia edistävien rakentamisinvestointien tukemisella (18 §) voidaan edistää jaloittelualueen järjestämistä ympärivuotisesti parsinavetoiden lypsylehmille ja -hiehoille.

Lihakarjakasvattamojen rakentamisinvestoinnit eivät ole esityksen mukaan tuen piirissä rahoituskaudella 2023–2027, koska kasvatuskapasiteettia on riittävästi. Jatkossa lihanautakasvattamon rakentamisinvestointien ehdoissa (MMM 406/2017) tulee edellytyksenä olla kiinteä ja pehmeä makuualue. Betonipalkkipohjaisten lihanautojen kokorakolattiakasvattamojen rakentamista ei tulisi enää tukea.

5 § Sikatalous

On hyvä, että emakkosikalan uudisrakennukseen tai laajennukseen tukea voidaan myöntää, jos emakkosikalassa tai sen laajennusosassa on käytössä vapaaporsitus. Emakkosikalan peruskorjaukseen voidaan myöntää tukea, jos porsitushäkkien lukumäärää ei lisätä. Näiden kirjausten avulla yhdenmukaistetaan rakennetukilainsäädäntöä uuden eläinten hyvinvointilain vaatimusten mukaisesti, sillä uusien porsitushäkkien rakentaminen ja käyttöönotto kielletään.

Maa- ja metsätalousministeriön asetusta (172/2018) tulee uudistaa vapaaporsituskarsinaa koskevien vähimmäismittojen ja -vaatimusten osalta. Nyt asetuksessa vapaaporsituskarsinan vähimmäispinta-ala on 6 m². Eläinten hyvinvointikorvausten vapaaporsitustoimenpiteessä vaaditaan, että porsituskarsinan pinta-ala on vähintään 7 m². Helsingin yliopiston Tulevaisuuden Vapaaporsitus Suomessa -hankkeessa on tehty yhteistyössä sidosryhmien kanssa [suositukset menestyksekkään vapaaporsituksen toteuttamiseksi](#), jonka mukaan vapaaporsituskarsinan pinta-ala tulisi olla vähintään 7 m², ja lisäksi annetaan muita suosituksia vapaaporsituskarsinan rakenneratkaisuille.

10 § Turkistalous

Asetusluonnoksen mukaan tukea voitaisiin myöntää muun muassa turkiseläinten varjotalojen, eristämättömien eläinhallien ja eläinten käsittelytilojen rakentamisinvestointiin. Uuden eläinten hyvinvointilain nojalla tulisi kiireellisesti antaa uudistettu asetus turkiseläinten suojelusta. Asetuksella tulisi uudistaa turkiseläinten pitovaatimukset siten, että eläinten keskeisten käyttäytymistarpeiden tyydyttyminen varmistetaan. Voimassa olevan turkiseläinten suojelua koskevan asetuksen (1084/2011) vaatimukset eläinten pitoympäristölle ovat riittämättömiä eivätkä turvaa eläinten keskeisten käyttäytymistarpeiden toteutumista. Turkistarhojen rakentamisinvestoinneissa edellytyksenä tulisi olla nykyistä merkittävästi monipuolisempi, virikkeellisempi ja tilavampi pitoympäristö sekä ympärivuotisen lämpöjuoton järjestäminen.

18 § Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit

On hyvä, että maatilan investointitukea voidaan myöntää eläinten hyvinvointia edistävään rakentamisinvestointiin ja koneen ja laitteen hankintaan ilman tuotantokapasiteetin lisäämistä. Esimerkiksi investoinnit jaloittelutarhojen rakentamiseen, häkkikanaloiden muuttamiseen lattiakanaloiksi, vapaaporsituksen edistämiseen, sairas- ja porsimakarsinoiden parantamiseen ja ilmanvaihdon parantamiseen edistävät eläinten hyvinvointia.

Saara Kupsala

Eläinsuojeluasiames